

ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1978

Vyhlásené: 22.09.1978

Časová verzia predpisu účinná od: 07.10.1978

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

109

VYHLÁŠKA
ministra zahraničných vecí

z 9. augusta 1978

**o Zmluve medzi Československou socialistickou republikou a
Maďarskou ľudovou republikou o výstavbe a prevádzke Sústavy
vodných diel Gabčíkovo- Nagymaros**

Dňa 16. septembra 1977 bola v Budapešti podpísaná Zmluva medzi Československou socialistickou republikou a Maďarskou ľudovou republikou o výstavbe a prevádzke Sústavy vodných diel Gabčíkovo-Nagymaros.

So Zmluvou vyslovilo súhlas Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky a prezident republiky ju ratifikoval. Ratifikačné listiny boli vymenené v Prahe 30. júna 1978.

Podľa svojho článku 28 Zmluva nadobudla platnosť 30. júnom 1978.

Slovenské znenie Zmluvy sa vyhlasuje súčasne.

Minister:

Ing. Chňoupek v. r.

ZMLUVA

**medzi Československou socialistickou republikou a Maďarskou ľudovou republikou o
výstavbe a prevádzke Sústavy vodných diel Gabčíkovo-Nagymaros**

Československá socialistická republika a Maďarská ľudová republika

vychádzajúc

zo spoločného záujmu všestranne využívať prírodné bohatstvo Dunaja v úseku Bratislava-Budapešť pre rozvoj vodného hospodárstva, energetiky, dopravy, poľnohospodárstva a ďalších odvetví národného hospodárstva Zmluvných strán,

uvedomujú si,

že spoločné využívanie československo-maďarského úseku Dunaja ďalej prehĺbi bratské vzťahy obidvoch štátov a významne prispeje k realizácii socialistickej integrácie členských štátov Rady vzájomnej hospodárskej pomoci, preto

sa rozhodli

uzavrieť Zmluvu o výstavbe a prevádzke Sústavy vodných diel Gabčíkovo-Nagymaros a za tým účelom menovali svojich splnomocnencov:

Prezident Československej socialistickej republiky

Dr. Lubomíra Štrougala, predsedu vlády Československej socialistickej republiky,

Prezidiálna rada Maďarskej ľudovej republiky

Lázára Györgya, predsedu Rady ministrov Maďarskej ľudovej republiky,

ktorí po výmene svojich splnomocnení, nachádzajúc ich v dobrej a náležitej forme, dohodli toto:

I . KAPITOLA

PREDMET ZMLUVY

Článok 1

Spoločná investícia

(1) Zmluvné strany vybudujú Sústavu vodných diel Gabčíkovo-Nagymaros ako spoločnú investíciu (v ďalšom len Sústava vodných diel), pozostávajúcu z vodného diela Gabčíkovo a z vodného diela Nagymaros, ktoré tvoria jednotnú, nerozdeliteľnú prevádzkovú sústavu objektov.

(2) Vodné dielo Gabčíkovo tvoria tieto hlavné objekty:

- a) zdrž Hrušov-Dunakiliti v úseku Dunaja na riečnom kilometri (v ďalšom len rkm) 1860-1842 s maximálnou vzdutou hladinou 131,10 metrov nad Baltickým morom (v ďalšom len m n.B.) na československom a maďarskom území,
- b) hať Dunakiliti a pomocná plavebná komora na rkm 1842 na maďarskom území,
- c) derivačný kanál (prívodný a odpadový kanál) na rkm 1842-1811 na československom území,
- d) stupeň na derivačnom kanáli na československom území, ktorý pozostáva z vodnej elektrárne s inštalovaným výkonom 720 MW, z dvoch plavebných komôr a príslušenstva,
- e) upravené staré koryto Dunaja na rkm 1842-1811 na spoločnom československo-maďarskom úseku,

f) prehĺbené a regulované koryto Dunaja na rkm 1811-1791 na spoločnom československo maďarskom úseku.

(3) Vodné dielo Nagymaros tvoria tieto hlavné objekty:

- a) zdrž a potrebné ochranné objekty v úseku Dunaja na rkm 1791-1696,25 a v úsekoch prítokov ovplyvnených vzdutím, vybudovaných na maximálne vzdutie 107,83 m n. B. na československom a maďarskom území,
- b) stupeň na rkm 1696,25 na maďarskom území, ktorý pozostáva z hate, vodnej elektrárne s inštalovaným výkonom 158 MW, z dvoch plavebných komôr a príslušenstva,
- c) prehĺbené a regulované koryto Dunaja na maďarskom úseku Dunaja, v obidvoch jeho ramenách, na rkm 1696,25-1657.

(4) Konceptiu Sústavy vodných diel obsahuje spoločná investičná úloha. Podrobné technické údaje Sústavy vodných diel budú uvedené v spoločnom zmluvnom projekte, vypracovanom podľa Dohody medzi vládou Československej socialistickej republiky a vládou Maďarskej ľudovej republiky o vypracovaní spoločného zmluvného projektu Sústavy vodných diel Gabčíkovo-Nagymaros, podpísanej v Bratislave dňa 6. mája 1976 (v ďalšom len Dohoda).

Článok 2

Národné investície

(1) V nadväznosti na spoločnú investíciu a v záujme využitia možností Sústavy vodných diel môžu Zmluvné strany realizovať národné investície slúžiace výlučne ich vlastným záujmom a cieľom.

(2) Náklady na národné investície znáša v plnom rozsahu každá Zmluvná strana.

(3) Národné investície nesmú nepriaznivo ovplyvňovať výsledky spoločnej investície.

II. KAPITOLA

VYKONÁVANIE ZMLUVY

Článok 3

(1) Zmluvné strany usmerňujú a kontrolujú práce spojené s realizáciou spoločnej investície a plnením úloh vyplývajúcich z prevádzky Sústavy vodných diel prostredníctvom splnomocnencov poverených vládami (v ďalšom len splnomocnenci vlád).

(2) Splnomocnenci vlád si na plnenie svojich úloh zriadia vhodné stále a dočasné spoločné orgány a do schválenia spoločného zmluvného projektu určia pravidlá organizácie a činnosti týchto orgánov.

(3) Úlohy splnomocnencov vlád sú najmä

a) v čase realizácie spoločnej investície:

1. dohliadať, aby sa výstavba Sústavy vodných diel uskutočňovala na územiach Zmluvných strán koordinovane a podľa schváleného spoločného zmluvného projektu a harmonogramu výstavby,
2. zabezpečovať kontrolu prác a dodávok a koordináciu medzi organizáciami Zmluvných strán,
3. schvaľovať návrhy zmien technického riešenia prijatých v spoločnom zmluvnom projekte,
4. posudzovať opodstatnenosť a rozsah nákladov navyše, ktoré vzniknú v dôsledku okolností uvedených v článku 7,

5. zabezpečovať a schvaľovať evidenciu a vyúčtovanie rozdielov oproti deleniu prác a dodávok v rovnakom pomere, a to v prípadoch uvedených v článku 7,
  6. zabezpečovať preberanie jednotlivých objektov od dodávateľských organizácií a ich odovzdanie príslušným prevádzkovým organizáciám;
- b) v čase prevádzky Sústavy vodných diel:
1. ustanovovať manipulačné a prevádzkové poriadky Sústavy vodných diel a kontrolovať ich dodržiavanie,
  2. zabezpečovať vykonávanie úloh spojených s prevádzkou a údržbou, prípadne rekonštrukciou objektov Sústavy vodných diel v spoločnom vlastníctve, vrátane úloh spojených s výrobou a rozdeľovaním elektrickej energie,
  3. schvaľovať technicko-hospodárske plány a vzájomné vyúčtovanie prevádzky a údržby, prípadne rekonštrukciu objektov Sústavy vodných diel,
  4. kontrolovať dodržiavanie bilancie vôd schválenej v spoločnom zmluvnom projekte,
  5. kontrolovať a koordinovať činnosť národných prevádzkových organizácií počas povodní a pri prepúšťaní ladov.

(4) Splnomocnení vlád budú svoju činnosť vykonávať podľa spoločného štatútu schváleného vládami Zmluvných strán.

III. KAPITOLA

REALIZÁCIA SÚSTAVY VODNÝCH DIEL

Článok 4

Príprava a realizácia spoločnej investície

(1) Spoločná investícia sa bude realizovať podľa spoločného zmluvného projektu, ktorý za účelom prípravy spoločnej investície vypracujú organizácie Zmluvných strán, na základe Dohody.

(2) Spoločný zmluvný projekt

- a) určuje hlavné rozmery objektov Sústavy vodných diel, technické charakteristiky technologických zariadení, konečný harmonogram výstavby, ako aj znášanie nákladov uvedených v článku 12 odsek 2;
- b) tvorí podklad pre
  1. objednanie technologických zariadení, stavebných materiálov, mechanizmov a oceľových konštrukcií Sústavy vodných diel,
  2. vypracovanie vykonávacích projektov Sústavy vodných diel.

(3) Spoločný zmluvný projekt sa schváli podľa vnútroštátnych predpisov Zmluvných strán a schválenie si splnomocnení vlád vzájomne oznámia.

(4) Práce na spoločnej investícii budú Zmluvné strany organizovať tak, aby energetické agregáty boli uvedené do prevádzky v rokoch 1986-1990.

Článok 5

Znášanie nákladov spoločnej investície, rozdelenie prác a dodávok

(1) Zmluvné strany znášajú náklady na realizáciu spoločnej investície spoločne v rovnakom pomere.

(2) Zmluvné strany vyrovnávajú svoje podiely nákladov na realizáciu spoločnej investície na základe rozdelenia prác a dodávok v rovnakom pomere skutočným vykonaním týchto prác a dodávok.

(3) Náklady na realizáciu spoločnej investície sú:

- a) náklady na výskumné, prieskumné a projektové práce potrebné na vypracovanie spoločného zmluvného projektu a vykonávacích projektov,
- b) náklady na realizáciu objektov spoločnej investície, do ktorých sa zarátajú aj v spoločnom zmluvnom projekte vzájomne prijaté náklady na objekty, ktoré Zmluvné strany vynaložili pred nadobudnutím platnosti tejto Zmluvy a ktoré v spoločnej investičnej úlohe patria do spoločných investícií,
- c) náklady na získanie nehnuteľností potrebných trvale alebo dočasne na realizáciu investície.

(4) Rozdelenie projektových, výskumných a prieskumných prác spoločného zmluvného projektu obsahuje Dohoda.

(5) Práce a dodávky spojené s realizáciou spoločnej investície sa rozdelili medzi Zmluvné strany takto:

a) československá strana bude realizovať:

1. ľavobrežné objekty zdrže Hrušov-Dunakiliti na československom území,
2. derivačný kanál - prívodný kanál na československom území,
3. stupeň Gabčíkovo na československom území,
4. ochranné opatrenia zdrže Nagymaros na československom území okrem oblasti dolný Ipeľ,
5. rekultivácie na československom území;

b) maďarská strana bude realizovať:

1. pravobrežné objekty zdrže Hrušov-Dunakiliti na československom území vrátane spájacej hrádze a usmerňovacej hrádze,
2. pravobrežné objekty zdrže Hrušov-Dunakiliti na maďarskom území,
3. haf Dunakiliti na maďarskom území,
4. derivačný kanál - odpadový kanál na československom území,
5. prehĺbenie koryta Dunaja pod Palkovičom na československom a na maďarskom území,
6. úpravu starého koryta Dunaja na československom a na maďarskom území,
7. prevádzkové zariadenia vodného diela Gabčíkovo na československom území (dopravné prostriedky a stroje na údržbu),
8. ochranné opatrenia zdrže Nagymaros pre oblasť dolný Ipeľ na československom území,
9. ochranné opatrenia zdrže Nagymaros na maďarskom území,
10. stupeň Nagymaros na maďarskom území,
11. prehĺbenie koryta pod stupňom Nagymaros na maďarskom území, 12. prevádzkové zariadenia vodného diela Nagymaros na maďarskom území (dopravné prostriedky a stroje na údržbu),
13. rekultivácie na maďarskom území.

(6) Rozdelenie prác a dodávok spoločnej investície uvedené v odseku 5 Zmluvné strany ohodnotia v spoločnom zmluvnom projekte. Ohodnotenie prác a dodávok neovplyvní rozdelenie objektov (prác) uvedených v odseku 5 a miera vyrovnania nemá prekročiť dve a pol percenta

rozpočtovej hodnoty prác a dodávok prislúchajúcich stranám na realizáciu podľa odseku 5. Vyrovnanie tohto rozdielu sa tiež uskutoční prácami a dodávkami. Náklady na realizáciu spoločnej investície sa v spoločnom zmluvnom projekte vyčíslia na základe vzájomne odsúhlasených rozpočtových rozpisov v československých korunách a vo forintoch v cenovej úrovni platnej k 1. januáru 1975.

(7) Každá Zmluvná strana znáša v celom rozsahu všetky náklady na realizáciu objektov, prípadne prác a dodávok pripadajúce na ňu podľa rozdelenia prác a dodávok spoločnej investície.

(8) Zmluvné strany vo vlastnej pôsobnosti zabezpečia vypracovanie vykonávacích projektov pre objekty, prípadne práce spoločnej investície, ktoré na každú z nich pripadnú podľa rozdelenia prác a dodávok a v súlade so schváleným spoločným zmluvným projektom, a vo vlastnej pôsobnosti podľa nich zabezpečia aj realizáciu objektov.

(9) Zmluvné strany zabezpečia, aby vykonávacie projekty, ako aj realizácia objektov a prác boli v súlade so schváleným spoločným zmluvným projektom, a v tom sú si navzájom zodpovedné.

Článok 6

Organizácia realizácie spoločnej investície

(1) Vykonávanie úloh súvisiacich s realizáciou spoločnej investície zabezpečia Zmluvné strany prostredníctvom vlastných investorských organizácií.

(2) Kontrolu a koordináciu činnosti investorských organizácií Zmluvných strán zabezpečujú splnomocnenci vlád.

Článok 7

Vyrovnanie nákladov navyše spoločnej investície

(1) Po rozdelení prác a dodávok spoločnej investície sa vyúčtovanie ďalších spoločných investičných nákladov na výstavbu Sústavy vodných diel medzi Zmluvnými stranami bude týkať iba týchto prípadov:

- a) škôd vzniknutých počas realizácie investície v dôsledku neodvratných okolností (*vis maior*),
- b) prípadov vyvolaných nepredvídateľnými geologickými pomermi,
- c) spoločne prijatých úprav technického riešenia schváleného spoločného zmluvného projektu.

(2) Za nepredvídateľné geologické pomery sa kvalifikujú prípady, keď geologické pomery zistené v priebehu prác sa podstatne odchyľujú od geologických pomerov zistených prieskumom pre spoločnú investičnú úlohu a spoločný zmluvný projekt. Náklady navyše spôsobené chybami v prieskume a v projekte alebo v dôsledku chybného vykonania stavebných prác nemožno považovať za dôsledok nepredvídateľných geologických pomerov.

(3) Náklady, ktoré vznikli ako dôsledok prípadov uvedených v odseku 1, znášajú Zmluvné strany v rovnakom pomere po schválení splnomocnencami vlád.

(4) Zmluvné strany sa budú usilovať o to, aby sa rozdiely vznikajúce po delení prác a dodávok v rovnakom pomere vyrovnávali prácami a dodávkami podľa možnosti už v priebehu realizácie.

Článok 8

Vlastníctvo objektov realizovaných ako spoločná investícia

(1) Z objektov Sústavy vodných diel realizovaných ako spoločná investícia tvoria spoločné vlastníctvo Zmluvných strán v rovnakom pomere:

- a) hať Dunakiliti [článok 1 odsek 2 písmeno b)],

- b) derivačný kanál [článok 1 odsek 2 písmeno c)],
- c) stupeň Gabčíkovo [článok 1 odsek 2 písmeno d)],
- d) stupeň Nagymaros [článok 1 odsek 3 písmeno b)].

(2) Zmluvné strany majú na základe spoločného vlastníctva práva a povinnosti, ktoré vyplývajú z príslušných ustanovení tejto Zmluvy.

(3) Ostatné objekty Sústavy vodných diel realizované ako spoločná investícia prechádzajú do vlastníctva tej Zmluvnej strany, na území ktorej boli vybudované.

IV. KAPITOLA

PREVÁDZKA OBJEKTOV SÚSTAVY VODNÝCH DIEĽ

Článok 9

Podiel Zmluvných strán na úžitkoch zo Sústavy vodných diel

(1) Na úžitkoch a výhodách zo Sústavy vodných diel sa Zmluvné strany zúčastnia v rovnakom pomere.

(2) Zmluvné strany majú v rovnakom pomere k dispozícii výkony elektrární a v rovnakom pomere sa v naturálnej forme podieľajú na vyrobenej základnej a špičkovej energii vyvedenej z elektrární.

(3) Pri realizácii výstavby vodných diel navrhovaných na Dunaji bezprostredne nad Sústavou vodných diel a pod ňou sa Zmluvné strany osobitne dohodnú o zohľadnení ich vzájomného vplyvu.

Článok 10

Spôsob prevádzky objektov Sústavy vodných diel

(1) O prevádzku objektov Sústavy vodných diel, ktoré sú spoločným vlastníctvom Zmluvných strán, sa starajú poverené prevádzkové organizácie Zmluvnej strany, na území ktorej boli vybudované, a to koordinovane ako o jednotné dielo, podľa spoločne dohodnutého manipulačného a prevádzkového poriadku.

(2) O prevádzku objektov Sústavy vodných diel, ktoré sú vlastníctvom jednej Zmluvnej strany, sa samostatne starajú, prípadne ich udržujú spoločne stanoveným spôsobom organizácie tejto Zmluvnej strany.

(3) Zmluvné strany zabezpečia, aby organizácie starajúce sa o prevádzku Sústavy vodných diel zabezpečili dodržiavaním stanovených predpisov podmienky zodpovedajúce požiadavkám koordinovanej a účinnej prevádzky celej Sústavy vodných diel.

(4) Pri prevádzke energetických objektov Sústavy vodných diel treba dodržiavať najmä tieto zásady:

- a) starať sa o prevádzku vodných elektrární oboch stupňov Sústavy vodných diel tak, aby pri zohľadnení požiadaviek energetických organizácií Zmluvných strán vyhovel aj požiadavkám efektívnosti a hospodárnosti;
- b) rozdeľovať a využívať elektrický výkon a elektrickú energiu podľa vzájomnej dohody štátnych dispečingov Zmluvných strán.

Článok 11

Organizácia prevádzky objektov Sústavy vodných diel

(1) Zmluvné strany poveria prevádzkou objektov Sústavy vodných diel v spoločnom vlastníctve na svojich územiach národné prevádzkové organizácie takto:

- a) prevádzkou energetických objektov - energetické organizácie,
- b) prevádzkou vodohospodárskych a plavebných objektov - vodohospodárske organizácie.

(2) Kontrolu a koordináciu činností národných organizácií, ktoré sú poverené starať sa o prevádzku Sústavy vodných diel, zabezpečujú splnomocnenci vlád.

Článok 12

Znášanie nákladov na prevádzku Sústavy vodných diel a ich vyúčtovanie

(1) Náklady na prevádzku, údržbu (opravy) a rekonštrukciu objektov Sústavy vodných diel, ktoré tvoria spoločné vlastníctvo, znášajú Zmluvné strany spoločne v rovnakom pomere.

(2) Objekty, ktoré prejdú do vlastníctva jednej Zmluvnej strany a ktorých náklady na prevádzku, údržbu (opravy) a rekonštrukcie znášajú Zmluvné strany spoločne v rovnakom pomere, sa určia v spoločnom zmluvnom projekte.

(3) Náklady neuvedené v odsekoch 1 a 2, ako aj náklady na povodňovú ochranu na vlastnom území znáša každá Zmluvná strana sama.

(4) Na prevádzku, údržbu a rekonštrukciu možno vyúčtovať iba priame náklady. Okruh priamych nákladov určia prevádzatelia pred začatím prevádzky. Špecifikáciu schvália splnomocnenci vlád. Za priame náklady sa nepovažujú všeobecné (režijné) náklady, dane a odvody do štátneho rozpočtu, náklady na odpisy, ako aj poplatky za vodu využívanú na výrobu elektrickej energie.

(5) Plánovanie a vyúčtovanie spoločne znášaných nákladov podľa odsekov 1, 2 a 4 sa vykoná takto:

- a) prevádzkové organizácie vypracujú ročné plány prevádzky, údržby a rekonštrukcií, ktoré schvália splnomocnenci vlád. Tieto plány budú obsahovať rozdelenie prác podľa toho, či ich vykonávajú prevádzkové organizácie alebo ich zadajú inému podniku;
- b) práce vykonávané inými podnikmi treba vyúčtovať podľa faktúr kontrolovaných prevádzateľmi;
- c) vyúčtovanie prác vykonávaných na základe plánov schvália každoročne splnomocnenci vlád;
- d) podrobné predpisy o plánovaní a vyúčtovaní vypracujú prevádzkové organizácie podľa smerníc splnomocnencov vlád za súhlasu finančných orgánov Zmluvných strán pred začatím prevádzky.

(6) Spoločne znášané ročné náklady na prevádzku sa vyjadria prepočítaním národných mien v prevoditeľných rubľoch. Ak v čase začatia prevádzky nebudú všeobecné platné prepočítacie koeficienty, dohodnú ich finančné orgány Zmluvných strán.

(7) Zmluvné strany sa budú usilovať rozdiely vyplývajúce z prevádzkových nákladov vyrovnávať podľa možnosti prácami v rámci ročných plánov prevádzky, údržby a rekonštrukcií Sústavy vodných diel. Spôsob vyrovnania zostávajúcich rozdielov dohodnú príslušné orgány Zmluvných strán.

V. KAPITOLA

ÚLOHY VODNÉHO HOSPODÁRSTVA

Článok 13

Povodňová ochrana a odvedenie ľadov

- (1) Úlohy povodňovej ochrany vykonávajú vodohospodárske organizácie Zmluvných strán.
- (2) Pri povodniach a ľadochodoch na Sústave vodných diel zabezpečujú splnomocnenci vlád koordináciu činnosti povodňových orgánov Zmluvných strán.
- (3) Pri povodniach a ľadochodoch sa prevádzka objektov Sústavy vodných diel podriadi požiadavkám povodňovej ochrany.
- (4) Veľké vody a ľady sa cez zdrže a stupne Sústavy vodných diel prepúšťajú podľa manipulačného a prevádzkového poriadku Sústavy vodných diel.

Článok 14

Odber vody z Dunaja

- (1) V koryte Dunaja medzi rkm 1842 a 1811 sa zabezpečia prietoky určené v bilancii vôd schváleného spoločného zmluvného projektu, ak si prírodné podmienky alebo iné okolnosti dočasne nevyžadujú väčšie alebo menšie prietoky.
- (2) Na spoločnom československo-maďarskom úseku Dunaja sú Zmluvné strany oprávnené odobrať a použiť množstvá vody určené vo vodnej bilancii schváleného spoločného zmluvného projektu bez predchádzajúceho zhlásenia.
- (3) Ak ďalší odber na spoločnom československo-maďarskom úseku Dunaja nad množstvo určené v bilancii vôd schváleného spoločného zmluvného projektu znižuje výrobu energie, bude Zmluvná strana, ktorá odber uskutoční, postihnutá zodpovedajúcim znížením podielu na odbere elektrickej energie.

Článok 15

Ochrana kvality vody

- (1) Zmluvné strany zabezpečia riešením navrhnutým v spoločnom zmluvnom projekte, aby v súvislosti s výstavbou a prevádzkou Sústavy vodných diel sa kvalita vody v Dunaji nezhoršovala.
- (2) Kontrola kvality vody v súvislosti s výstavbou a prevádzkou Sústavy vodných diel sa bude vykonávať na základe platnej zmluvnej úpravy medzi vládami Zmluvných strán o vodohospodárskych otázkach na hraničných vodách.

Článok 16

Udržiavanie koryta Dunaja

Udržiavanie koryta Dunaja, vrátane starého koryta Dunaja, je úlohou príslušných národných organizácií Zmluvných strán. Udržiavacie práce treba vykonávať podľa schváleného manipulačného a prevádzkového poriadku Sústavy vodných diel v zmysle ustanovení platnej zmluvnej úpravy medzi vládami Zmluvných strán o vodohospodárskych otázkach na hraničných vodách.

Článok 17

Povolenia na vodohospodárske dielo a vodohospodársky dozor

Povolenia na vodohospodárske dielo a vodohospodársky dozor pre objekty Sústavy vodných diel v spoločnom vlastníctve zabezpečia Zmluvné strany na svojich územiach podľa vlastných právnych predpisov.

VI. KAPITOLA

PLAVBA

Článok 18

(1) Zmluvné strany v súlade s doteraz prijatými záväzkami, najmä v súlade s článkom 3 Dohovoru o režime plavby na Dunaji zo dňa 18. augusta 1948 v Belehrade zabezpečia plynulú a bezpečnú plavbu na medzinárodnej vodnej ceste, tak počas výstavby Sústavy vodných diel, ako aj v čase ich prevádzky.

(2) Realizácia Sústavy vodných diel si pri uvádzaní hate Dunakiliti do prevádzky vyžaduje presmerovanie plavby a krátke prerušenie plavby. Plavba sa presmeruje cez plavebnú komoru Dunakiliti tak, aby prerušenie plavby trvalo čo najkratší čas. Presmerovanie plavby a premávka cez plavebnú komoru Dunakiliti musí pripadnúť na obdobie najslabšej plavebnej premávky a musí trvať čo najkratší čas určený spoločným zmluvným projektom.

(3) Plavba na Sústave vodných diel sa bude riadiť predpismi plavebných orgánov Zmluvných strán.

(4) Podmienky pre plavbu v starom koryte Dunaja určí manipulačný a prevádzkový poriadok.

VII. KAPITOLA

OCHRANA PRÍRODNÉHO PROSTREDIA

Článok 19**Ochrana prírody**

Zmluvné strany riešením navrhnutým v spoločnom zmluvnom projekte zabezpečia splnenie požiadaviek ochrany prírody, ktoré sa vyskytnú v súvislosti s realizáciou a prevádzkou Sústavy vodných diel.

Článok 20**Záujmy rybárstva**

Zmluvné strany vykonajú na ochranu záujmov rybárstva príslušné opatrenia v rámci národných investícií v zmysle Dohody o rybolove vo vodách Dunaja uzavretej v Bukurešti dňa 29. januára 1958.

VIII. KAPITOLA

POSKYTNUTIE PLÔCH

Článok 21

Zmluvné strany včas pripravlia a vzájomne si poskytnú na použitie plochy potrebné na prípravu realizácie, na realizáciu a na prevádzku objektov Sústavy vodných diel.

IX. KAPITOLA

URČENIE PRIEBEHU ŠTÁTNYCH HRANÍC A PREKRAČOVANIE ŠTÁTNYCH HRANÍC

Článok 22

Určenie priebehu štátnych hraníc

(1) V súvislosti s výstavbou a prevádzkou Sústavy vodných diel sa Zmluvné strany dohodli na menších úpravách a zmenách charakteru štátnych hraníc medzi Československou socialistickou republikou a Maďarskou ľudovou republikou takto:

- a) po realizácii Sústavy vodných diel zostáva v starom koryte Dunaja medzi rkm 1840-1811 pohyblivý charakter štátnych hraníc nezmenený a ich polohu určuje strednica terajšieho hlavného plavebného koryta toku;
- b) v úseku rkm 1842-1840 po prehradenie koryta budú štátne hranice prebiehať po strednici terajšieho hlavného plavebného koryta ako pevné;
- c) v priestore zdrže Hrušov-Dunakiliti budú prebiehať štátne hranice od rkm 1842 v strede terajšieho hlavného plavebného koryta až po hraničný bod 161 V.O.á;
- d) v priestore zdrže Hrušov-Dunakiliti od hraničného bodu 161 V.O.á až po hraničný kameň I.5 budú prebiehať štátne hranice v priamej línii tak, že dotknuté územie v rozlohe cca 10 hektárov sa medzi obidvoma štátmi vyrovná.

(2) Úpravy štátnych hraníc a výmenu územia podľa odseku 1 zabezpečia Zmluvné strany osobitnou zmluvou.

(3) V odpadovom a prírodnom kanáli a v zdrži Hrušov-Dunakiliti na hlavnej plavebnej dráhe po rkm 1850,4 budú Zmluvné strany bez zmeny uplatňovať práva a plniť záväzky, ktoré im prislúchali, respektíve ich zafažovali na tomto úseku toku pred uzavretím tejto Zmluvy napriek tomu, že medzinárodná plavebná cesta sa preloží na tomto úseku do odpadového, respektíve prírodného kanála na československé územie.

Článok 23

Prekračovanie štátnych hraníc

(1) Počas prípravy, výstavby a prevádzky Sústavy vodných diel obidve Zmluvné strany zabezpečia oprávneným osobám - vybaveným príslušnými dokladmi - prekračovanie štátnych hraníc za najjednoduchších formalít, aby mohli vykonávať úlohy vyplývajúce z tejto Zmluvy a zabezpečia potrebné podmienky pre plnenie úloh na ich území.

(2) O podrobných predpisoch o prekračovaní štátnych hraníc podľa odseku 1 a zdržiavaní sa na území druhej Zmluvnej strany sa dohodnú príslušné orgány Zmluvných strán osobitne.

X. KAPITOLA

COLNÉ USTANOVENIA

Článok 24

(1) Pre prevoz dokumentácie, strojov a materiálov potrebných na vykonávanie prác na prípravu, realizáciu a prevádzku Sústavy vodných diel na územie druhej Zmluvnej strany uzavrú príslušné orgány Zmluvných strán osobitné dohody.

(2) Zmluvné strany si poskytnú z energie vyrobenej Sústavou vodných diel energiu prislúchajúcu druhej Zmluvnej strane bez finančného zafaženia (clá, dane, poplatky a pod.).

XI. KAPITOLA

ZODPOVEDNOSŤ ZMLUVNÝCH STRÁN ZA ŠKODY A ICH ZNÁŠANIE

Článok 25

Spoločná zodpovednosť Zmluvných strán a spoločné znášanie škôd

(1) Zmluvné strany sú spoločne zodpovedné:

- a) za obsah schváleného spoločného zmluvného projektu,
- b) za vykonávanie Zmluvy počas výstavby a prevádzky Sústavy vodných diel, spoločne prijatých opatrení a rozhodnutí splnomocnencov vlád, ako aj za spoločné opatrenia a rozhodnutia spoločných orgánov.

(2) Podľa zodpovednosti určenej v odseku 1 Zmluvné strany spoločne v rovnakom pomere:

- a) znášajú škody, ktoré vznikli ako dôsledok skutočností, ktoré zakladajú ich spoločnú zodpovednosť, ako aj náklady na nápravu týchto škôd,
- b) sú povinné uhradiť tretej osobe škody, ktoré jej vznikli ako dôsledok skutočností, ktoré zakladajú ich spoločnú zodpovednosť.

(3) Zmluvné strany znášajú spoločne v rovnakom pomere škody, ktoré vznikli v priebehu realizácie spoločnej investície a v čase prevádzky na objektoch v spoločnom vlastníctve, ako aj náklady na nápravu týchto škôd:

- a) v dôsledku neodvratných okolností (*vis maior*),
- b) v prípade, že škodu spôsobila tretia osoba, ak investor alebo prevádzateľ nemohol škodu zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno od neho požadovať.

Článok 26

Výlučná zodpovednosť a znášanie škôd jednou zo Zmluvných strán

(1) Každá zo Zmluvných strán je výlučne zodpovedná:

- a) za vykonanie prác a dodávok, ktoré jej pripadli rozdelením prác a dodávok v rámci spoločnej investície, podľa ustanovení schváleného spoločného zmluvného projektu v termíne určenom spoločným harmonogramom výstavby,
- b) za prevádzku objektov v spoločnom vlastníctve realizovaných na jej území, za ich sústavné udržiavanie v prevádzkyschopnom stave, ako aj za zachovanie podstaty týchto objektov,
- c) za prevádzku objektov vo vlastníctve jednej zo Zmluvných strán v zmysle článku 8 odseku 3 za ich sústavné udržiavanie v prevádzkyschopnom stave, ako aj za zachovanie podstaty týchto objektov.

(2) Podľa zodpovednosti určenej v odseku 1 každá zo Zmluvných strán sama a výlučne

- a) znáša škody, ktoré vznikli na prácach a objektoch uvedených v odseku 1 písmenách a) a b) ako dôsledok skutočností, ktoré zakladajú jej výlučnú zodpovednosť, alebo konaním tretích osôb, ak investor alebo prevádzateľ mohol škodu zabrániť pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno od neho požadovať, ako aj náklady na nápravu týchto škôd,
- b) znáša všetky škody, ktoré vznikli v dôsledku prevádzky objektov uvedených v odseku 1 písmene c), ako aj náklady na ich nápravu,
- c) je povinná uhradiť druhej Zmluvnej strane alebo tretím osobám škody spôsobené oneskoreným alebo nevyhovujúcim vykonaním prác a dodávok na ňu pripadajúcich, škody vyplývajúce zo zhoršenia podstaty objektov uvedenej v odseku 1 a škody spôsobené nedodržaním schváleného manipulačného a prevádzkového poriadku.

(3) Určenie rozsahu škôd a výšky nákladov podľa ustanovení odseku 2, ako aj určenie príčin a z nich vyplývajúcich povinností uhradiť alebo znášať škodu, ak ide o vzájomný vzťah Zmluvných strán, patrí do pôsobnosti splnomocnencov vlád.

(4) Úhrada škôd druhej Zmluvnej strane sa vykoná podľa ustanovení článku 12 tejto Zmluvy.
XII. KAPITOLA

RIEŠENIE SPORNÝCH OTÁZOK

Článok 27

(1) Riešenie sporných otázok, ktoré sa vyskytnú pri realizácii a prevádzke Sústavy vodných diel, je úlohou splnomocnencov vlád.

(2) Ak by sa splnomocnenci vlád pri riešení sporných otázok nedohodli, predložia ich na rozhodnutie vládam Zmluvných strán.

XIII. KAPITOLA

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 28

(1) Táto Zmluva bude ratifikovaná a ratifikačné listiny budú vymenené v Prahe.

(2) Táto Zmluva nadobúda platnosť dňom výmeny ratifikačných listín.
Na dôkaz toho splnomocnenci túto Zmluvu podpísali a opatrili svojimi pečatami.

Vyhotovené v Budapešti dňa 16. septembra 1977 v dvoch vyhotoveniach, každé v jazyku slovenskom a maďarskom, pričom obidve znenia majú rovnakú platnosť.

Za

Československú socialistickú republiku:

Lubomír Štrougal v. r.

Za

Maďarskú ľudovú republiku:

Lázár György v. r.

